

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
FORVALTNINGSSTYRET

PROTOKOLL

Utvalg: Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell Naturreservat
Møtested: Lampeland Hotell
Dato: 29.-30. mars 2012
Tidspunkt: Torsdag kl. 18.00 – fredag kl. 12.00

Til stede: Kari Ask, Dag Lislien, Tore Kravik, Gunnar Båsen
Forfall: Frøydis H. Aasen

Rollag, 13.04.2012

Hege Jaren
Sekretær

Kari Ask
leder

Saker:

Sak 07/2012   Protokoll og referatsaker
Sak 08/2012   Delegerte saker
Sak 09/2012   Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell 2011
Sak 10/2012   Søknad om fjerning av trær
Sak 11/2012   Forvaltningsplan, gjennomgang av faglig innspill fra DN

Orienteringer/diverse:

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Sak 07/12

Protokoll og referatsaker

Protokoll fra møtet 15.02.2012 legges fram for godkjenning

R 02/2012 Kunnskapsgrunnlaget i saksbehandling etter verneforskrifter
R 03/2012 Årsrapport fra SNO 2011

Protokoll fra møtet 15.02.2012 ble godkjent og underskrevet av leder.
Referatsaker tas til etterretning.

Sak 08/12

Delegerte saker

Ingen delegerte saker

Sak 09/12

Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell 2011

Fakta

Årsmelding for 2011 legges fram for godkjenning.

Årsmeldingen viser kort hvordan organiseringen og forvaltningen av Trillemarka-Rollagsfjell er lagt opp, med oversikt over vesentlige tiltak og aktiviteter som er gjennomført i 2011 samt økonomisk status.

Vurdering

Forslag til årsmelding legges fram i møtet.

Vedlegg

- Forslag til årsmelding 2011

Behandling

Det ble fremmet forslag om en presisering av at SNO utfører oppgaver på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten i 5 avsnitt på side 4. Ny formulering blir etter dette "*Lokalt SNO utfører en rekke oppgaver i verneområdet, som kontroll i forhold til gjeldende regelverk, informasjon og veiledning samt praktiske oppgaver knyttet til skjøtsel, registrering og dokumentasjon på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten*".

Forslag om endring ble enstemmig vedtatt.

Forvaltningsstyrets vedtak

Forvaltningsstyret vedtar årsmelding for 2011 med de endringer som ble fremmet i møtet.

Sak 10/12

Søknad om fjerning av trær, Karianne og Sigurd Holter Torp

Fakta

Karianne og Sigurd Holter Torp er eiere av hytte i Søtelifjell hyttegrend, gnr. 136, bnr. 47 i Sigdal kommune, som i øst grenser mot Trillemarka. De søker om tillatelse til å hogge mellom 15 og 20 enkeltrær som står få meter innenfor grensen til Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat i skråningen ned mot Svansvatn, og som stenger for sol og utsikt til hytta. Noen av trærne er også så høye og står så nær hytta at det kan være fare for skade dersom de skulle velte ved sterk vind.

De skriver i søknaden at de er opptatt av å bevare den naturlige vegetasjonen og ønsker å kunne fjerne enkeltrærne for å unngå potensiell skade på hytta og for å bedre forholdene for sol og utsikt.

SNO har på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten vært på befaring på stedet. Bilder som viser vegetasjonen inntil hyttetomt og hytte følger saken.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Vurdering

Formålet med fredningen av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat er å ivareta et stort og sammenhengende naturskogområde med naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog. Det er videre fokus på rødlistearter og områdets vitenskapelige og pedagogiske verdi.

Vernebestemmelsene angir i § 3 punkt 1 vegetasjon, herunder døde busker og trær, er fredet mot all skade og ødeleggelse.

Verneforskriften angir under unntaksbestemmelsene i § 4 punkt 13 at rydding og stell av inntil 3 dekar av hyttetomt er tillatt uten søknad når dette skjer i samsvar med forvaltningsplan. Omsøkte tiltak er knyttet til hyttetomt som ligger utenfor verneområdet, og tiltaket vil derfor ikke omfattes av denne hjemmelen. Verneforskriften har ikke dispensasjonsbestemmelser som gir åpning for at det kan fjernes trær i reservatet av hensyn til bygning som ligger utenfor vernegrensen, og tiltaket må derfor vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven (NML). For at dispensasjon skal kunne gis etter denne bestemmelsen kreves det at to vilkår er oppfylt. Tiltaket som det søkes om må ikke stride i mot vernevedtakets formål og må ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Dispensasjon etter denne bestemmelsen kan også gis når sikkerhetshensyn gjør det nødvendig.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Tiltaket vurderes i det følgende i forhold til disse prinsippene.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Forvaltningsmyndigheten har god lokal og faglig kunnskap om verneområdet. Dette sammen med oversikt over kartlagte naturtyper i verneområdet anses som et godt faglig grunnlag for å behandle søknaden.

§ 9 Føre var prinsippet

All vegetasjon i naturreservatet er i utgangspunktet fredet. Området der det søkes om uttak av trær tilhører det som i utkast til forvaltningsplan er karakterisert som "øvrige skogsområder" – altså områder som ikke er kartfestet som prioritert naturtype, men som har potensiale til å kunne bli det over tid. Dette er tillagt avgjørende vekt i behandlingen av søknaden.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Påvirkningen skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Påvirkningen kan ut fra dette ikke vurderes isolert. Flere av hytteområdene rundt Trillemarka-Rollagsfjell ligger tett inn mot vernegrensen, og omsøkte tiltak vil derfor måtte vurderes i forhold til eventuell pågang av tilsvarende søknader. Dette er tillagt avgjørende vekt i vurderingen.

Prinsippene § 11 (*Kostnadene av miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver*) og § 12 (*Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*) er vurdert, men ikke funnet relevante i denne sammenhengen.

Dispensasjon etter § 48 i naturmangfoldloven kan vurderes når tiltaket ikke påvirker verneverdiene nevneverdig og når tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål. Begge disse vilkårene må være oppfylt dersom tiltaket skal kunne innvilges. Denne bestemmelsen tolkes dit hen at et tiltak vil kunne være i strid med verneformålet selv om det ikke nødvendigvis påvises noen nevneverdig negativ virkning på verneverdiene. Det gjelder for eksempel dersom et mindre tiltak har begrenset betydning for verneverdiene på stedet isolert sett, men presedenshensyn står så sterkt at en dispensasjon på sikt vil kunne føre til en uthuling av verneformålet. Sumvirkningen av en dispensasjon må tillegges vekt, da mange forholdsvis små og lokale inngrep kan samlet sett og over tid få store konsekvenser for et verneområde jf. prinsippet om samlet belastning, nedfelt i naturmangfoldloven § 10. Det er derfor viktig at ikke bare de umiddelbare og lokale virkninger av et inngrep vektlegges, men også mulige langtidsvirkninger. Estetiske forhold som sol og utsikt kan det etter vår vurdering ikke gis tillatelse til etter denne hjemmel.

Naturmangfoldloven § 48 åpner for at det kan gis dispensasjon for tiltak som er nødvendige av sikkerhetshensyn. Sikkerhetshensyn er i DN's "Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter" blant annet definert som sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom. En er derfor av den oppfatning at trær som står i reell fare for å kunne skade eksisterende bygninger må kunne tas ut. Representant for SNO har på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten vært på befaring på

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

stedet, og i følge ham er det 2-3 trær som står tett inntil bygningen og som står i fare for å påføre denne skade ved vindfall.

Forslag til vedtak

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat innvilger delvis søknad fra Karianne og Sigurd Holter Torp om fjerning av trær inntil hyttetomt/hytte på gnr. 136, bnr. 47 i Sigdal.

Tillatelsen omfatter fjerning av 2-3 større trær som står i fare for å medføre skade på bygning ved vindfall. Tillatelsen forutsetter samtykke fra grunneier. Aktuelle trær skal merkes av forvaltningsmyndigheten eller SNO før tiltaket utføres.

Søknaden omfattet også fjerning av 15-20 trær som skygger for utsikt og sol. Dette anses ikke å være et formål som det kan gis tillatelse til etter § 48 i naturmangfoldloven, og denne delen av søknaden avslås. Bakgrunnen for dette er at fjerning av 15-20 trær slik det er beskrevet i søknaden vil være i strid med vernevedtakets formål.

Søknaden er behandlet med hjemmel i Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 48.

Behandling

Enstemmig som forslag til vedtak.

Forvaltningsstyrets vedtak

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat innvilger delvis søknad fra Karianne og Sigurd Holter Torp om fjerning av trær inntil hyttetomt/hytte på gnr. 136, bnr. 47 i Sigdal.

Tillatelsen omfatter fjerning av 2-3 større trær som står i fare for å medføre skade på bygning ved vindfall. Tillatelsen forutsetter samtykke fra grunneier. Aktuelle trær skal merkes av forvaltningsmyndigheten eller SNO før tiltaket utføres.

Søknaden omfattet også fjerning av 15-20 trær som skygger for utsikt og sol. Dette anses ikke å være et formål som det kan gis tillatelse til etter § 48 i naturmangfoldloven, og denne delen av søknaden avslås. Bakgrunnen for dette er at fjerning av 15-20 trær slik det er beskrevet i søknaden vil være i strid med vernevedtakets formål.

Søknaden er behandlet med hjemmel i Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 48.

Sak 11/12 Forvaltningsplan, gjennomgang av faglig innspill fra DN

Fakta

Arbeidet med forvaltningsplanen startet i februar 2010, og gjennomføres som prosjekt med Leif Simonsen fra Norconsult AS som prosjektleder. Arbeidet er fulgt tett opp av forvaltningsstyret som oppdragsgiver og styringsgruppe, mens forvalter har vært prosjektansvarlig og daglig bindeledd mellom prosjektleder og oppdragsgiver.

Utkast til forvaltningsplan for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble sendt Direktoratet for naturforvaltning (DN) for faglig gjennomgang i november 2011. Forvalter og prosjektleder har etter dette hatt jevnlig kontakt med DN på telefon og e-post i forbindelse med ulike avklaringer. Endelig faglig tilbakemelding med anmodning om konkrete endringer i dokumentet foreligger i brev fra DN datert 28.02.2012.

Prosjektleder og forvalter har med bakgrunn i DN's faglige tilbakemelding gjennomgått dokumentet på nytt, og revidert planutkast legges fram for diskusjon og behandling i styret. Revidert planutkast skal oversendes DN for endelig godkjenning før det sendes på høring.

Vurdering

Revidert planutkast vurderes i møtet.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Behandling

De fleste av merknadene fra DN ansees som mindre justeringer, og forvaltningsstyret vurderte det som kurant å endre dokumentet i tråd med disse.

Revidert planutkast er endret i tråd med DN's merknader, med unntak av definisjonen på "mindre tilbygg" i kap. 5.4.

I utkastet som ble sendt til DN for faglig gjennomgang var formuleringen "*Som "mindre tilbygg" forstås som hovedregel tilbygg på inntil 30 m², dog ikke større enn opprinnelig byggs grunnflate slik det var på fredningstidspunktet.*"

DN ba i sin tilbakemelding om at denne setningen ble endret til "*Som "mindre tilbygg" forstås som hovedregel tilbygg på opptil 30 % av byggets grunnflate slik det var på fredningstidspunktet, dog ikke større enn 15 m².*"

Forvaltningsstyret endrer etter DN's merknader definisjonen på mindre tilbygg til: "*Som "mindre tilbygg" forstås tilbygg på inntil 20 m² dersom det samlede arealet ikke overstiger 60 m². Tilbygget må likevel være klart mindre enn eksisterende bygning.*"

Styret ønsker ikke at en ren prosentsats skal regulere tilbyggsstørrelsen. Begrunnelsen for valgte formulering er vurderinger i forhold til faktisk bygningsstørrelse i verneområdet (gjennomsnitt rundt 40 m²), ønsket om å legge til rette for at små seterhusvære skal kunne brukes og tas vare på, og samtidig unngå at de største bygningene som allerede dekker et funksjonelt behov blir større. Dette mener styret er ivare tatt med overnevnte formulering.

Det å kunne restaurere og vedlikeholde små husvære til en funksjonell familiestandard vil etter styrets vurdering ikke påvirke verneformålet negativt, men heller bidra positivt til at seterhus og gamle setervoller ivaretas i et kulturhistorisk og biologisk perspektiv.

Vedtaket var enstemmig.

Forvaltningsstyrets vedtak

Revidert planutkast er endret i tråd med DN's merknader, med unntak av definisjonen på "mindre tilbygg" i kap. 5.4.

Forvaltningsstyret endrer etter DN's merknader definisjonen på mindre tilbygg til: "*Som "mindre tilbygg" forstås tilbygg på inntil 20 m² dersom det samlede arealet ikke overstiger 60 m². Tilbygget må likevel være klart mindre enn eksisterende bygning.*"

Planutkastet sendes DN på nytt for godkjenning før det sendes på offentlig høring.